

Referat fra møte i administrativ koordineringsgruppe

Tid: Fredag 27.01 kl. 12-15.00
Sted: Fylkeshuset i Skien/Teams

Tilstede: Liv Marit Hansen, møteleder (Samfunnsutvikling, VTFK)
Gunnar berg Treidene (samferdsel, VTFK)
Mette Gundersen (Skien kommune)
Marius Lid (Porsgrunn kommune),
Ingrid Marie Eidstein (Bamble kommune)
Olav Uldal (Statens Vegvesen)
Terje Sten Vegem, Jernbanedirektoratet

Tilstede fra øvrig administrasjon: Olav Risholt (prosjektkontor Bypakke Grenland), Birgitte Hellstrøm (sekretariat), Birgitte Finne Høifødt (prosjektkontor), Marte Bakken Resell (Skien kommune), Lars Martin Sørli (Porsgrunn kommune), Torbjørn Landmark (VTFK), Visnes Øksenholt (VTFK), Lars Sandnes (VTFK), Kjersti berg (VTFK), Mari Vårdal Nordhus (SVV), Rolf David Ramslien (SVV), Erika Klein (SVV- sak 4), Tor Atle Odberg (Norconsult),

Ikke tilstede: Per Sortedal (Porsgrunn kommune)
Rune Sølland (Siljan kommune)
Grethe Helgås (Statsforvalteren i Vestfold og Telemark)

Referent: Birgitte Hellstrøm (Bystrategi Grenland sekretariat)

Tillegg fra ekstramøte i administrativ koordineringsgruppe 4.januar 2023.

Møtet omhandlet politisk sak om Bypakke Grenland handlingsprogram 2023-26, hovedrevisjon. Det ble ikke skrevet eget referat fra møtet.

Følgende referat fra tidligere møter ble godkjent i møtet:

- Referat fra møte 28.09.2022
- Referat fra møte 21.10.2022
- Referat fra møte 4.11.2022

Saksliste	Ansvar
<p>Sak 1 Bypakke Grenland handlingsprogram 2023-26 – hovedrevisjon 2022</p> <p>Status politisk behandling:</p> <p>Porsgrunn: behandlet i formannskapet i Porsgrunn 26.01 uten endringer.</p> <p>Skien: Det jobbes med nye føringer fra UKMB – ønsker om å ta inn GS-brua, Skotfossvegen og Hoppestadvegen – adm. må synliggjøre mulige kutt for å få porteføljen i balanse.</p> <p>Bamble: politisk orienteringssak</p> <p>VTFK: Behandler etter at vedtak er fattet i kommunene</p> <p>Selve handlingsprogrammet oppdateres etter siste behandling</p>	<p>Prosjekt-kontor</p>

<p>Kommentar fra SVV: Det er behov for samkjøring av svar om hva slags prosjekter som Prop. S for fase 1 åpner for å bruke penger på og ikke.</p> <p>Konklusjon: Tas til orientering. Saken følges opp i politisk koordineringsgruppe i neste møte Prosjektkontoret følger opp samkjøring av eventuelle spørsmål og svar knyttet til føringer i Prop. S om bruk av midler fra Bypakke Grenland fase 1.</p>	
<p>Sak 2 Rapport belønningsavtalen 2022</p> <p>Bakgrunn: Frist for årlig rapportering er 31.januar 2023</p> <p>Endringer i forvaltning av belønningsavtalene fra januar 2023 innebærer at rapporten skal sendes Statens vegvesen og ikke SD.</p> <p>Prosjektkontoret la fram sammendraget i rapporten slik det forelå til møtet</p> <p>SVV orienterte om endringer i forvaltningen av avtale:</p> <p>Forvaltning av belønningsavtalene overføres til SVV fra 01.01.2023 </p> <ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning og administrasjon av belønningsavtaler delegert fra SD til SVV fra 1.1.2023. • Belønningsavtalene inneholder belønningsmidler og tilskudd til reduserte billettpriser på kollektivtrafikk . • Statens vegvesen (SVV) vil heretter gjennomføre hele prosessen knyttet til oppfølging av byområdene sin årlige rapportering inkl. utbetaling av midler og vurdering av om midlene benyttes i henhold til forutsetningene i avtalen. • Dersom det blir aktuelt å holde tilbake midler pga. manglende måloppnåelse er det SD som vil ta avgjørelsen. • Når nye avtaler skal inngås vil det være SVV som vurderer søknaden fra, og har den videre dialogen med byområdet men belønningsavtalen inngås formelt med SD, og statsråden signerer avtalen. • Byområdenes rapportering sendes direkte til SVV • Nærmere administrative retningslinjer for omleggingen er under utarbeidelse. <p>Punkt fra utredningsoppdrag NTP 2025-36 - Bypolitikk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Transportvirksomhetene mener det bør stilles tydeligere krav om at partene synliggjør og dokumenterer hvordan belønningsmidlene prioriteres og benyttes ved søknad og rapportering.</i> • <i>Utfordringen med manglende synliggjøring og dokumentasjon er spesielt stor når det gjelder den delen av belønningsmidlene som går til drift av kollektivtransport.</i> <p>Konklusjon: Informasjon om rapporten og nye rutiner for forvaltning av ordningen gis til politisk koordineringsgruppe i neste møte og rapporten legges fram til orientering i aktuelle politiske utvalg hos partene.</p>	<p>Prosjekt- kontor/SVV</p>
<p>Sak 3 NTP 2025-36</p>	<p>SVV/J.dir</p>

Vedlegg: <https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/sd/ntp/ntp-2025-2036/utredningsoppdraget-leveranse-januar-2023/utredningsrapport-endelig-l2254365.pdf>
Bypolitikk er kap. 8 (side 104) i hovedrapporten.

Bypolitikk-vedlegget:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/2426a22cfe14e16b1d3028442fc78df/utredningsoppdraget-leveranse-januar-2023/bypolitikk-l2254347.pdf>

SVV orienterte om transportvirksomhetenes svar på utredningsoppdrag fra SD som nettopp er levert. Det ble lagt spesiell vekt på temaet bypolitikk og anbefalinger som har betydning for Grenlands videre arbeid.

Hovedkonklusjoner - bypolitikk

- **Byvekstavgiftene og belønningsavgiftene fungerer godt.** Avgiftene forener statlige, fylkeskommunale og kommunale parter med et felles mål om nullvekst.
- **Fortsette satsningen på kollektiv, sykkel og gange** gjennom byvekstavgifter og belønningsavgifter. Kollektivsystemet vil være grunnbjelken i transporttilbudet i byområdene dersom nullvekst skal oppnås.
- **Restriktive tiltak og effektiv arealutnyttelse** blir enda viktigere for å oppnå nullvekstmålet. Det vil ikke være tilstrekkelig å påvirke reisevaner med attraktive kollektivtilbud hvis ikke lokaliseringen av fremtidige boliger og arbeidsplasser støtter byområdenes målsetninger.
- I større grad vurderer **mindre tiltak fremfor store utbygginger.** Byområdene og transportvirksomhetene må se etter enklere løsninger som utnytter eksisterende infrastruktur på en bedre måte, for å fortsatt kunne holde nullvekstmålet innenfor et trangere handlingsrom.

Hovedkonklusjoner - bypolitikk forts.

- Bli enda bedre på å vurdere **måloppnåelse og effekt** i prioriteringene og forenkle finansieringsstruktur. Dette vil gi bedre rammer for å diskutere virkemidler fremfor styring og kontroll av den enkelte tilskuddspost.
- **Tilskudd til reduserte billettpriser** opphører som egen tilskuddsordning, legges nå inn i belønningsmidlene
- I det videre arbeidet med byvekstavgiftene bør det sikres en tydeligere oppfølging slik at arealutvikling skjer kompakt.
- **Hovedutfordringen** framover er å **håndtere forventet befolknings- og trafikkvekst i de største byområdene på en bærekraftig måte** samtidig som **riksveiene skal være effektive transportkorridorer for næringsliv og gjennomfartstrafikk**

Tiltak og virkemidler for å nå nullvekstmålet:

- Redusere bruksfordeler for nullutslippsbiler
- Ytterligere parkeringsrestriksjoner
- Øvrige prismekanismer
- Legge til rette for pilotering av tiltak og virkemidler
- Arealutvikling og fortetting i byområdene, særlig rundt kollektivknutepunktene
- Optimalisere og videreutvikle kollektivtilbudet
- Prioritere sammenhengende nett for gående og syklende gjennom infrastruktur og omdisponering av vei- og gateareal
- Drift og vedlikehold av gang- og sykkelanlegg, også vinterstid
- Koble sammen eksisterende tilbud på en bedre måte (helhetlige reisekjeder)
- Økt samhandling med statlig arealutvikling og utbygging av statlig infrastruktur

Optimalisere og videreutvikle kollektivtilbudet

- Må løses i felleskap mellom lokale og sentrale myndigheter.
- Gjennom byvekst- og belønningsavtalene bør jobbes videre med å teste ut nye finansieringsog takstmodeller med mål om at byene skal lære av hverandre for å optimalisere finansiering og prising.
- Avtalene bør også videreutvikle og fortsatt vektlegge tiltak som sikrer fremkommeligheten for kollektivtransporten.

Økt samhandling med statlig arealutvikling og utbygging av statlig infrastruktur

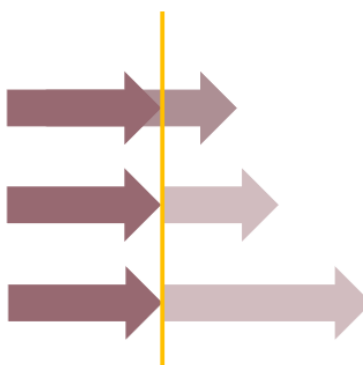
- I avtalene forplikter alle partene seg til en arealbruk som bygger opp under nullvekstmålet.
- En tilbakemelding fra innspillsmøtene med byområdene var at statens lokaliseringpolitikk og utbygging av statlig infrastruktur i flere tilfeller ikke bygger opp under nullvekstmålet.
- De statlige prioriteringene må nødvendigvis gjøres basert på flere hensyn enn målene i byvekstavtalene, men transportvirksomhetene mener effekten på nullvekstmålet i berørte byområder bør tillegges større vekt i vurderingene av slike prosjekt enn tidligere.

<p>Videre prosess NTP 2025-36</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Transportvirksomhetenes prioriteringer kommer 31.mars ● Bygger på det faglige grunnlaget i utredningsoppdraget ● Høring april-juni 2023? ● Innspill fra fylkeskommunene (som koordinerer fra kommunene) ● Stortingsmelding juni 2024 <p>Konklusjon: Tas til orientering. Saken følges opp i politisk koordineringsgruppe i neste møte</p>	
<p>Sak 4 Kommunedelplan rv. 36 <i>Vedlegg: Brev til kommunene_23.01.2023</i></p> <p>Status politisk behandling:</p> <p>Vedtak i Skien formannskap 24.01, skal til bystyret 2.02. Mange spørsmål knyttet til reduserte planmidler og konsekvenser for prosess, arealdelen osv. Vedtak i Porsgrunn formannskap 26.02 med tilleggspunkt, inkl en skriftlig vurdering av konsekvenser av punktene</p> <p>Orientering v/SVV:</p> <p>Reduserte planmidler for Rv.36 Skjelsvikdalen Skyggestein</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Samferdselsbudsjettet i 2023 er stramt og dette får konsekvenser for Statens vegvesen ● Prosjektet Rv. 36 Skjelsvikdalen Skyggestein har fått begrenset med planmidler – Grunnundersøkelser i elva blir likevel utført ● Redusert framdrift tilpasset tildelte planmidler, men sentrale medarbeidere er tilgjengelig. ● Det må også regnes med tid til prosess og modning i sammenheng med anbefalingen for kommunedelplanen. ● Rekker ikke å få vedtak på kommunedelplanen innen 1. juni 2024. Dette er en administrativ frist for å bli prioritert i 1. periode i NTP 2025-36. 	<p>Porsgrunn/ Skien/SVV</p>

<p>Planprogram</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viktig at vedtaksmyndigheter fastsetter planprogrammet for ny rv. 36 for å komme videre i prosessen. • Videre prosess: <ul style="list-style-type: none"> • Dialog om utredningene som allerede er gjennomført • Tilrettelegge for medvirkning i planarbeidet fremover. • Grunnlagsdata forbystrategisamarbeidsarbeid med utvikling av et helhetlig transportsystem. • Det vil også være viktig for det videre arbeid med bypakke fase 2/byvekstavtale • Kommunedelplanarbeid for ny rv. 36 er viktig for å legge til rette for kommunenes fremtidige arealdisponering <p>Oppfølging av kommunene</p> <p><u>Skien</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arealplanen i Skien er en langsiktig plan, Statens vegvesen er innstilt på å ha dialog om behandling av næringsarealene. <p><u>Porsgrunn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Statens vegvesen vurderer konsekvenser av vedtaket i formannskapet. <p>Konklusjon: Informasjons as til orientering. Saken følges opp i politisk koordineringsgruppe i neste møte</p>	
<p>Sak 5 Videreføring av Bypakke Grenland</p> <p>Bakgrunn: (tekst fra sammendrag i Bypakke Grenland handlingsprogram 2023-26)</p> <p><i>Bompenginntektene i Bypakke Grenland tilsier at fase 1 er ferdig nedbetalt i løpet av våren 2025. Det er noe seinere enn antatt da det ble gjort felles politiske i 2021 om videreføring av bypakka med bestilling av et grunnlag for en ny proposisjon til Stortinget. Lokalpolitisk behandling var planlagt i 2022 for å sikre framdrift og muliggjøre sømløs overgang mellom fase 1 og fase 2. Høsten 2022 ble det klart at det er politiske ønsker om å vite mer om løsningen for rv. 36 og hva som skal bygges før det fattes lokale vedtak om langsiktig finansiering av en fase 2. Det må derfor utredes flere realistiske måter å komme videre med bypakka på. Planlagt framdrift for lokalpolitisk behandling av grunnlaget for en proposisjon til Stortinget blir dermed forskjøvet. I løpet av våren 2023 vil det bli lagt fram en felles politisk sak med oppdatert informasjon, utredning av muligheter og anbefalinger for videreføring av Bypakke Grenland. Nye signaler og prioriteringer fra transportvirksomhetene til kommende Nasjonal transportplan (2025-2036) vil foreligge innen utgangen av mars 2023 og vil inngå i utredningen.</i></p>	<p>Sekretariat</p>

Hovedalternativer

- Forlengelse av bypakke fase 1
- Kort/
mellomlang ny bypakke (3-5/6-8 år)
- Langsiktig ny bypakke (15-20 år)

Foreløpige vurderingskriterier

- Ivaretar sømløs overgang
- Ivaretar nullvekstmålet
- Mulighet for byvekstavtale
- Endring/justering av bomsystem
- Mulighet for å få med Bamble
- Om krav til KS2 slår inn
- Robusthet i forhold til videre prosess med rv.36

Viktige sammenhenger– hovedprosesser som må koordineres

- Bypakke fase 1
- Videreføring av Bypakke Grenland
- Ny bystrategi
- Revisjon av ATP Grenland
- Søknad om ny avtale med staten
- Innspill til NTP 2025 -36

Framdrift politisk sak: ferdig vedtatt sak i fylkestinget i juni innebærer skrivefrist 31.mars/4.april? NTP prioriteringer kommer også 31.mars.

Konklusjon:

Det jobbes videre med hovedalternativer og vurderingskriterier som skissert i møtet. Mulig framdrift for politisk sak for vedtak før valget må vurderes nærmere. Det må vurderes om framdrift skal presenteres i politisk koordineringsgruppe i neste møte som eneste punkt, eller om det også skal avvete til arbeidet har kommet lenger. Det må vurderes om den langsiktige bystrategien skal inngå i denne politiske saken. Det må legges opp til eget møte for gjennomgang og drøfting av alternativer.

<p>Sak 6 Revisjon av ATP Grenland <i>Vedlegg: notat som beskriver bakgrunn, fremdrift og vurdering mer i detalj.</i></p> <p>Bakgrunn: I Regional planstrategi 2020-2024 er det vedtatt at ATP Grenland skal «revideres for å bidra til å nå målene for Bystrategi Grenland, forankret i byvekstavtalen». Det står videre at «En formell revisjon av ATP Grenland startes opp først når utredninger og partnerskapets strategiske grunnlag er på plass.» Bestilling av revisjon fra ATP Grenland følger også av «Mandat for forhandlinger om byvekstavtale», som ble vedtatt av fylkeskommunen og kommunene i 2019. Gjeldende ATP Grenland med tilhørende regional planbestemmelse utløper 01.01.25, men kan forlenges med 5 år av gangen (jfr. PBL §8-5,3.ledd).</p> <p>Konklusjon: Prosess for revisjon av ATP Grenland må sees i sammenheng med videreføring av Bypakke Grenland, vedtak av ny felles bystrategi og grunnlaget for nye forpliktende avtaler med staten. Oppstart av formell revisjon av ATP-Grenland avventes til arbeidet med det strategiske grunnlaget er kommet noe lenger, og minimum til etter kommune- og fylkestingsvalget i 2023 for å kunne forankre prosessen hos nye politikere. Det innebærer at planprosessen ikke kan bli ferdig til gjeldende plan formelt utløper, og det må forberedes vedtak om forlengelse av regional plan med tilhørende planbestemmelse i fylkestinget som del av planprosessen. Prosess og sentrale milepæler synliggjøres i en helhetlig framdriftsplan for hovedprosesser i Bystrategi Grenland-samarbeidet.</p>	<p>VTFK</p>
<p>Sak 7 Kollektiv – buss</p> <p>Framtidig busstilbud i Grenland - busstrafikkplan</p> <p>Bakgrunn og rammebetingelser: Temautredning for kollektiv og reisestrømsanalysen synliggjorde behov for å optimalisere rutetilbudet for buss. Ny linje p10 er en konkret oppfølging av dette som er allerede iverksatt.</p> <p>Vestfold og Telemark fylkeskommunes seksjon for kollektiv og mobilitet har igangsatt arbeid med å kvalitetssikre at VTFK bruker midlene til rådighet på en best mulig måte, og optimaliserer busstilbudet med utgangspunkt i markedsbehovene i et 2-10 års tidsperspektiv. Arbeidet er ledd i forberedelse til bussanbud om nytt rutetilbud i Grenland. Dagens kontrakt er forlenget til sommeren 2025, og nytt anbud skal etter planen lyses ut medio 2023.</p> <p>Bussløftet i Grenland har vært en felles politisk satsing og suksess i byområdet Grenland siden 2014. Dagens tilbud delfinansieres av midler i belønningsavtalen med nærmere 70 mill.kr i året. Det er et statlig krav at midlene fra belønningsavtalen som komme i tillegg til, og ikke erstatning for, midler fra lokale myndigheter. Dagens 4-årige avtale utløper i 2024. Eventuelle nye rammebetingelser og føringer til bruk av belønningsmidler i kommende NTP 2025-36 må hensyntas i prosessen. Anbefalinger til ny NTP vedrørende kollektivtransport i byområdene (jf sak 3) tas med i arbeidet.</p>	<p>VTFK</p>

<p>Satsing på buss er et av de mest sentrale virkemidlene i Bystrategi Grenland. Det skal utarbeides en tiltakspakke i tråd med felles politisk bestilling (vedtak høsten 2021).</p> <p>Dagens metrolinjenett danner utgangspunkt for det definerte «bybåndet» i ATP Grenland med tilhørende retningslinjer for boligbygging.</p> <p>.....</p> <p>VTFK v/ kollektiv og mobilitet informerte i administrativ koordineringsgruppe om prosjektet, hvordan arbeidet er organisert, planlagt medvirkning og framdrift.</p> <p>VTFK informerte også kort om endringer i busstilbudet vinter 2023</p> <p>Konklusjon: Administrativ koordineringsgruppe ønsker å følge arbeidet med plan for framtidig kollektivtilbud tett. Det må tydeliggjøres hva resultatmålet i prosjektet er slik at partene kan stille med de rette deltakerne (Strategisk/operativt nivå). Med opp til 10 års kontraktperiode fra 2025 og avveininger knyttet til omfang av belønningsmidler til drift av kollektiv tilsier det behov for flere strategiske vurderinger i prosessen. Det anbefales et eget tematisk møte om saken med politikere og andre interessenter. (om rammebetingelser, strategi og innspill til endringer av busstilbudet).</p> <p>Saken følges opp i politisk koordineringsgruppe i neste møte for forankring, innspill og avklaring av involvering fra politisk koordineringsgruppe i den videre prosessen.</p>		
<p>Sak 8 Konseptvalgutredning vegbruksavgift og bompenger <i>Vedlegg: lenke til høringsdokumenter: Konseptvalg for et nytt system for veibruksavgift og bompenger - Skatteetaten</i></p> <p><i>Forslag til høringsuttalelse fra VTFK, behandlet i fylkesutvalget 25.januar 2023</i> https://sru.vtfk.no/api/utvalg/224421/moter/1443162/behandlinger/o/o</p> <p>VTFK presenterte bakgrunn for saken, anbefalingene i KVVU'en og høringsuttalelsen som Fylkesutvalget i Vestfold og Telemark møtte 25.januar (se lenke over).</p> <p>Konklusjon: Tas til orientering. Vedtatt høringsuttalelse legges ved som informasjon til møte i politisk koordineringsgruppe</p>	<p>VTFK</p>	
<p>Sak 9 Møteplan med tema og saker for våren 2023</p> <p>Det ble lagt fram følgende oversikt over mulige saker de neste møtene:</p> <p>17.02: Oppdatert prosjektplan Bystategi Grenland Alternativer bypakke videreføring –vurderinger Andre mulige saker:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunikasjon – medianalyse - Fus 	<p>Sekretariat</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - Status prosjekter: Knutepunkt Porsgrunn - Status strategi for hovedvegnett - Ny tall for bompengebelastning - Mandat for tverretattlig transportanalysegruppe - Mulighetsstudie lokaltog – oppfølging tema finansering og bruk av bompenger <p>17.03 Alternativer bypakke videreføring - med anbefaling Ny bystrategi dersom med i sak</p> <p>Ekstra møte 31.03: NTP 2025-2036 Politisk sak videreføring av Bypakke Grenland</p> <p>27.04: Innspill til NTP 2025-36</p> <p>Konklusjon: Det legges opp til et møte til i administrativ koordineringsgruppe 31.03 i forbindelse med framlegging av transportvirksomhetenes prioriteringsoppdrag til NTP 2025-36 Det bør også legges opp til et ekstra møte i politisk koordineringsgruppe i februar/mars</p>	
<p>Sak 10 Saker til politisk koordineringsgruppe Møte fredag 3.februar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Referat fra forrige møte 2. Bypakke Grenland handlingsprogram 2023-26 - hovedrevisjon 3. Rapport belønningsavtalen 2022 4. NTP 2025-2036 5. Kommunedelplan rv.36 6. Kollektiv - buss 7. Eventuelt 	Sekretariat
<p>Eventuelt</p>	